

Lantos Csaba
energiaügyi miniszter részére
Energiaügyi Minisztérium
Budapest

**Tárgy: moratórium bevezetése a nem-hagyományos földgáz-
kitermelésre**

Cím
1091 Budapest,
Üllői út 91/b

Telefon/Fax
(1) 216-7297
(1) 216-7295

Tisztelt Miniszter Úr!

Alulírott civil szervezetek, kérjük a nem-hagyományos szénhidrogének kutatására és kitermelésére (rétegrepesztés) vonatkozó moratórium mielőbbi bevezetését hazánkban.

Indoklás:

A nem-hagyományos szénhidrogének (összefoglaló néven palagáz) kutatása és kitermelése azok elhelyezkedésénél, jellegénél fogva¹ a hagyományos szénhidrogének kitermelésénél is súlyosabb környezeti, társadalmi és gazdasági kockázatokkal, hatásokkal járnak. Az éghajlatváltozás hatásaitól sújtott, éghajlatvédelemben és energiaátmenetben élen járni kívánó Magyarországon nem szabad ilyen súlyos kockázatokkal, hatásokkal terhelt fosszilis projekteket indítani vagy folytatni.

2012-ben a Makói-árok nem-hagyományos gázprojektje kapcsán készült környezeti hatásvizsgálat (*Hungarian shale gas, impacts on env. and human health, Ludwig Bölkow Systemtechnik GmbH, 2012*) magas szintű kockázatokot tárt fel a felszíni és felszín alatti vizekre, szennyezésükre, repesztőfolyadék vegyianyag-tartalmára nézve, erős azaz közepes kockázatot az üvegházhatású gázkibocsátásokra, biológiai sokféleségre és védett természeti területek közelségére nézve.

2024. decemberben a Békés vármegyei Nyékipuszta Gázüzem bővítésre kapott engedélyt a Békés Vármegyei Kormányhivataltól.

2025. szeptember 4-én kiadott döntésével a Környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkár, mint másodfokú környezetvédelmi hatóság megsemmisítette a Nyékipuszta gázüzem bővítési engedélyét.

A felülvizsgálati folyamatban a másodfokú hatóság számos alapvető környezeti, éghajlati és társadalmi hatásokkal összefüggő adat és elemzés pótlását kérte, amelyek hiányoztak az eredeti engedélyezési eljárásból. Például a jövőben tervezett kutak száma, helyszíne és hatásai, a metánkibocsátással kapcsolatos számítások, rezgés elleni védelemről szóló vizsgálatok is hiányoztak.

Mindez azt jelzi, hogy a környezeti kérdéseket, szempontokat nem vizsgálta megfelelően a környezeti hatásvizsgálat, és az engedély sem kezelte

Online
info@mtvsz.hu
www.mtvsz.hu

A szövetség
adószáma:
19014654-2-43

¹ Hazánkban 2,5-6,5 km mélyben, extra magas nyomáson és hőmérsékleten diffúzan az alapkőzetbe zárva található a palagáz, amelyet ezért drasztikus technológiával, hidraulikus rétegrepesztéssel lehet felszínre hozni; a kutak hozama általában eleve alacsony és néhány év alatt töredékére csökken, emiatt újabb és újabb kutak fúrására van szükség a kitermelés fenntartása érdekében.

megfelelően, nem tartalmazott garanciákat a veszélyek megelőzésére, minimalizálására, elhárítására vonatkozóan.

Sajnálattal értesültünk róla 2025. augusztusban, hogy újabb palagázkitermelést terveznek az Alföldön, Kiskunhalasnál.

Jelenleg Magyarországon zajlik egyedül számottevő palagáz-kitermelés Európában. A palagáz-kitermelést (fracking) Európa számos országában betiltották, korlátozták, vagy moratóriumot vezettek be, elsősorban környezeti és társadalmi okokból. Tilalmat vezettek be Bulgáriában (2012) a vízkészletek és a mezőgazdasági területek védelme érdekében, Dániában (2019) főként környezetvédelmi és geológiai okokból, Franciaországban (2017) a vízszennyezés és földrengések megelőzése céljából, Írországon (2017) a környezet- és a mezőgazdaság védelme érdekében. Betiltotta továbbá Luxemburg (2013), Belgium Flamand régiója (2014), Spanyolország (2021), Szlovénia (2022), Horvátország (2023). Moratórium van érvényben Németországban (2016) és az Egyesült Királyságban (2019). Felfüggesztették a tevékenységet Ausztriában (2012), Litvániában (2013) és Romániában (2015).

A nem-hagyományos szénhidrogének kitermelése véleményünk szerint ellentétes az Alaptörvénnyel. Az Alaptörvényben ugyanis Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez. A P) cikkelye pedig kimondja, hogy [A] *“természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”*

A palagázkitermelés számos környezeti, társadalmi és gazdasági veszéllyel jár, amelyek esetenként akár évekkel később jelentkezhetnek.

Vízhasználat és vízszennyezés: A Corvinus-projekt kapcsán közzétett adatok szerint egy gázkút lemeltyítéséhez 3000 köbméter vizet használnak és kb. 650 köbmétert rétegrepesztésként. A szakirodalom 10-15 ezer köbméternyi vízigénnyről számol be kutanként, kb. tízszeri repesztéssel. Jelentős a felszíni és felszín alatti vizek szennyezésének kockázata, a több tonna repesztőfolyadék vegyianyag-tartalma és az abból eredő víz- és talajszennyezési kockázatok, amelyek a helyi mezőgazdaságot és lakosságot is veszélyeztetik.

Éghajlati kockázat: A palagáz akár 80-95%-ban metánból áll, amely a széndioxidnál 80-szor erősebb üvegházhatás 20 éves időtávon. Életciklusa során számított üvegházhatásúgáz-kibocsátása nagyobb a hagyományos földgázénál, sőt 3%-ot elérő metánszivárgás esetén a szénénél is, karbonlábnyoma a szénkitermelés kétszerese is lehet. A palagáz-kitermelés visszaveti hazánkat klímasemlegességi céljainak elérésében.

Társadalmi, egészségügyi kockázatok, levegőszennyezés: számos esetet dokumentáltak a palagáz-kitermeléssel összefüggésben. A vegyi anyagokkal történő rétegrepesztés során benzol, illékony szerves vegyületek

és metán kerülhet a légkörbe. A felhasznált vegyi anyagok között vannak rákkeltőek, légúti megbetegedéseket okozók. Az Egyesült Államokban végzett [kutatások](#) kimutatták, hogy a tartós palagáz-kitermelés növelte a helyi lakosok körében a korai halálozások, születési rendellenességek, rákos és légúti megbetegedések számát.

Földrengési kockázatok: A palagáz-kitermelés földrengésveszély kockázatát hordozza magában a hidraulikus rétegrepesztés és a termelőkísérő szennyvíz földbe sajtolása során. Az Egyesült Királyságban 2019-ben 2,9 magnitúdójú földrengést mértek a palagáz-kitermeléssel [összefüggésben](#). A rezgések kiszámíthatatlansága miatt felfüggesztették a tevékenységet.

Gazdasági hatások: A palagáz kitermelése annak extrém körülményei miatt nagyon drága és gazdaságilag kockázatos, és nem járul hozzá érdemben a hazai földgázellátáshoz. Hazánkban 2,5-6,5 km mélyben, extra magas nyomáson és hőmérsékleten diffúzan az alapkőzetbe zárva található. A palagázkutak hozama általában eleve alacsony, és néhány év alatt töredékére csökken, emiatt újabb és újabb kutak fúrására, azaz rendszeres beruházásra van szükség a kitermelés fenntartása érdekében.

Összességében a palagáz-kitermelés súlyos kockázatot jelent a természeti környezetre, helyi lakosságra, vízkincsre és mezőgazdaságra, amely túl nagy ár az esetleges várható gazdasági haszonért.

Ráadásul tudomásunk szerint nem készült olyan átfogó hazai tanulmány vagy független szakértői anyag, amely kellő alaposággal megvizsgálta volna a palagáz-kitermelés környezeti, társadalmi és gazdasági kockázatait. Palagáz kutatására és kitermelésére vonatkozó nemzeti koncepció vagy stratégia nem készült, nem került megvitatásra nemzeti szinten.

A fentiek alapján kérjük a nem-hagyományos szénhidrogénekre vonatkozó kutatási és kitermelési moratórium mielőbbi bevezetését Magyarországon. A moratórium vonatkozzon minden tervezett és folyamatban levő kutatásra és kitermelésre is.

Tisztelettel a 27 csatlakozó szervezet nevében:

Éger Ákos
ügyvezető elnök
Magyar Természetvédők Szövetsége

Budapest, 2025. 10. 15.

Csatlakozó szervezetek:

Beklen Alapítvány

Beregi Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

Bihar" Kis-Sárréti Civilek Társasága

Bodrog Egyesület

CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

Csermely Környezetvédelmi Egyesület

E-misszió Környezet- és Természetvédelmi Egyesület

Energia és Környezet Alapítvány

Fenntarthatóság Felé Egyesület

Helyi Energiákat Segítő Egyesület

Hermann Ottó Kör

Holocén Természetvédelmi Egyesület

Így lesz kerek a világ! Egyesület

Kaptárkő Egyesület

Körös Klub Természet-Környezetvédő Természetbarát Egyesület

Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetsége

Mozgalom az Egészséges Város Környezetéért Civil Társaság

Nimfea Természetvédelmi Egyesület

Pécsi Zöld Kör

Reflex Környezetvédő Egyesület

Serpentes Alapítvány

Szerkő Környezeti Nevelési Egyesület

Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért

Természet és Környezetvédők Solti Egyesülete

Zöld Akció Egyesület

Zöld Kör